

Kursai internetu teisininkams ir sveikatos priežiūros specialistams apie pagrindinius žmogaus teisių principus biomedicinoje

Ižanga ir tikslas

Biologijos, medicinos, taip pat ir naujų technologijų plėtra padėjo pasiekti milžiniškos pažangos sveikatos srityje. Tačiau šie pasiekimai kelia etinius klausimus, kurie paveikia asmenis bei asmens teisių bei orumo apsaugą.

Šie etiniai ir daugeliu atvejų teisiniai klausimai kyla įvairiose srityse, tokie kaip sutikimas prieš medicininę intervenciją, teisė gauti informaciją apie savo sveikatą, klausimai, susiję su dirbtiniu apvaisinimu, organų ar audinių donoryste ar persodinimu ir kiti.

Europos Tarybos žmogaus teisių apsaugos sistemoje šie klausimai yra sprendžiami keliais būdais:

- Žmogaus teisių ir biomedicinos konvencija (Oviedo konvencija) buvo patvirtinta 1997 m. Jos nuostatos yra toliau plėtojamos ir papildomos Papildomais protokolais tam tikrose srityse.
- Europos Žmogaus teisių teismas yra nagrinėjęs nemažai bylų šiais klausimais ir pasinaudojęs Oviedo konvencija.
- Taip pat yra nemažai neprivalomų teisinių instrumentų, kuriuos priėmė Bioetikos ir kiti Europos Tarybos komitetai / institucijos, kurie yra svarbūs tarptautiniu lygiu.

Mokymuose siekiama nagrinėti šiuos klausimus, pateikti teisininkams bei sveikatos priežiūros specialistams atitinkamus dokumentus bei priemones, atsižvelgiant į nuolatinį spaudimą dėl laiko jų kasdieniniame darbe. Ypač yra siekiama padėti teisininkams bei sveikatos priežiūros specialistams suprasti pagrindinius žmogaus teisių principus, kurie taikomi jų darbe biomedicinos srityje.

Temų nagrinėjimas yra praktinis, video įrašų, interaktyvių užduočių pagalba, pristatant pavyzdžius, atliekant žinių patikrinimą bei analitines užduotis.

Mokymų medžiaga apima Žodynėlį, kuriame yra pagrindinių sąvokų, naudojamų mokymuose, apibrėžtys. Žodynėliu galima naudotis mokymų metu.

Mokymai buvo parengti 2018 m.

Tikslinė auditorija

Mokymai yra skirti:

- sveikatos priežiūros specialistams
- teisininkams.

Šią medžiagą gali naudoti kiti specialistai, tokie kaip mediciną ar teisę studijuojantys studentai, nacionalinių žmogaus teisių institucijų darbuotojai ir kiti asmenys, kurie domisi žmogaus teisių tema biomedicinoje.

Mokymai internetu (8 moduliai)

1. **Ižanga** (apibrėžtys, tarptautinės teisės aspektais, principai)
2. **Laisvas informuoto asmens sutikimas** (apibrėžtis, atsisakymas ar atšaukimas, laisvo ir informuoto asmens sutikimo elementai ir apribojimai)
3. **Konfidencialumas medicinoje bei sveikatos duomenų apsauga** (sveikatos duomenų apibrėžtis, teisinė sistema, paciento sutikimas, teisės į privatumą apribojimai sveikatos duomenų srityje, sveikatos specialistų apdorojami duomenys, paciento teisė susipažinti su įrašais savo medicinos dokumentuose)
4. **Embrionų apsauga ir apvaisinimas** (pagrindiniai embriono statuso vertinimai, mediciniškai vykdomas apvaisinimas, reprodukcinio klonavimo draudimas, prenatalinė diagnostika)
5. **Paskutinis žmogaus gyvenimo etapas** (įžanga, teisinė sistema, sprendimų priėmimas dėl paskutinio žmogaus gyvenimo etapo, sutikimo gydyti atšaukimas, dirbtinė hidratacija ar maitinimas, anksčiau išreikšti pageidavimai, palaikomoji slauga)
6. **Genetiniai tyrimai** (įžanga, įvairūs genetinių tyrimų tipai, apribojimai, principai ir taisyklės, genetiniai tyrimai ir asmens duomenys, genetiniai duomenys ir draudimo klausimai)
7. **Biomedicininiai tyrimai** (apibrėžtis, teisiniai principai, etiniai principai, teisinė sistema, informacija ir sutikimas, sauga: gydymas ir nauji pasiekimai, informacija ir konfidencialumas)
8. **Žmogaus organų ir audinių persodinimas** (apibrėžtys, etiniai ir teisiniai aspektai, teisinės pagrindas, bendrieji principai, išėmimas iš gyvo asmens, išėmimas iš mirusio asmens)

Organizavimas ir mokymų įgyvendinimas

Mokymus parengė Europos Žmogaus teisių švietimo programa teisininkams (HELP) ir Europos Tarybos Bioetikos padalinys. Turinio gimtąja kalba ieškokite elektroninio mokymo platformoje.

Prieiga ir mokymai internetu

Pavyzdiniai mokymai anglų kalba yra nemokami ir pasiekiami per HELP elektroninio mokymo platformą <http://help.elearning.ext.coe.int/>. Jums tereikia susikurti HELP paskyrą, jei dar jos neturite (2 min.).